

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

за 2023. годину

Јануар 2024. године

Садржај

Поглавље I. Уводне напомене	3
Одјељак А. Оснивање Одбора за жалбе грађана.....	3
Одјељак Б. Састав Одбора за жалбе.....	3
Одјељак Ц. Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана.....	4
Поглавље II. Рад и активности Одбора за жалбе грађана.....	5
Одјељак А. Сједнице Одбора за жалбе	5
Одјељак Б. Поступање по жалбама грађана	5
Одјељак Ц. Жалбе на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ.....	7
Одјељак Д. Жалбе на рад полицијских службеника СИПА-е	16
Одјељак Е. Жалбе на рад полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ.....	17
Одјељак Ф. Остале активности Одбора за жалбе грађана.....	19

Прилози

На основу члана 19. став (1) тачка д) Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08) и члана 5. став (1) тачка ф) Пословника о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 84/09), Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ је на 36. сједници, одржаној 29. 01. 2024, усвојио и Парламентарној скупштини БиХ подноси сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Одбора за жалбе грађана Парламентарне скупштине
Босне и Херцеговине за 2023. годину

ПОГЛАВЉЕ I.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Одјељак А. Оснивање Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Одбор за жалбе грађана) основан је у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/08) као тијело Парламентарне скупштине БиХ које у обављању својих активности дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке странке, организације, удружења или било којег народа у Босни и Херцеговини.

Одбор за жалбе грађана, у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ и Пословником Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 84/09), надлежан је за:

- запримање, евидентирање, процјену и просљеђивање жалби на поступање полицијских службеника у Босни и Херцеговини, као и њихово упућивање надлежним полицијским тијелима;
- континуирано праћење у којој је фази предмет;
- иницирање одговарајућег поступка против подносиоца жалбе у случају лажне или тенденциозне жалбе;
- вођење свих одговарајућих евиденција и база података о жалбама грађана против полицијских службеника Босне и Херцеговине, резултатима истраге и другим факторима на основу којих је покренут дисциплински или кривични поступак;
- давање свих информација подносиоцу жалбе у вези с његовом жалбом;
- информисање Парламентарне скупштине БиХ о свом раду те
- обављање осталих послова прописаних законом.

Одјељак Б. Састав Одбора за жалбе грађана

Сходно одредбама Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ, Одбор за жалбе грађана има седам чланова који се бирају између угледних и уважених грађана који нису запослени у полицијским тијелима БиХ.

Чланови Одбора морају имати високу стручну спрему, најмање пет чланова Одбора морају бити дипломирани правници и у њему морају бити заступљени сви конститутивни народи.

Кандидат за члана Одбора за жалбе грађана не може бити члан политичке странке ни лице осуђено за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја.

За чланове Одбора за жалбе грађана у мандатном периоду 2021 - 2025. именовани су¹:

- 1. Борис Буха, председник,**
- 2. Вјекослав Вуковић, први замјеник председника,**
- 3. Семир Шут, други замјеник председника,**
- 4. Хана Кораћ, чланица,**
- 5. Тихомир Маринчић, члан,**
- 6. Мирослав Јањић, члан, и**
- 7. Мерима Шендеровић, чланица.**

Одјељак Ц. Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана

Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана одређен је чланом 1. став (2) Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине, у којем је наведено:

На сва питања организације и управљања те друга питања битна за функционисање тијела успостављених овим законом и односа између институција БиХ и односа према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењују се Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине и Закон о управи.

Сходно наведеној одредби, правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана чине:

- a) Закон о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/08),
- b) Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 и 19/16),
- c) Закон о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17),
- d) Пословник Одбора за жалбе грађана ("Службени гласник БиХ", број 84/09).

¹ "Службени гласник БиХ", број 10/21.

ПОГЛАВЉЕ II.

РАД И АКТИВНОСТИ ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА

Одјељак А. Сједнице Одбора за жалбе грађана

У 2023. години Одбор за жалбе грађана одржао је 12 сједница, и то како слиједи:

Сједнице	Датум одржавања сједница
24. сједница	12. 01. 2023. од 17.00 часова
25. сједница	23. 02. 2023. од 17.00 часова
26. сједница	28. 03. 2023. од 17.00 часова
27. сједница	25. 04. 2023. од 17.00 часова
28. сједница	23. 05. 2023. од 17.00 часова
29. сједница	26. 06. 2023. од 17.00 часова
30. сједница	06. 07. 2023. од 17.00 часова
31. сједница	28. 08. 2023. од 17.00 часова
32. сједница	19. 09. 2023. од 17.00 часова
33. сједница	23 10. 2023. од 17.00 часова
34. сједница	23. 11. 2023. од 17.00 часова
35. сједница	12. 12. 2023. од 17.00 часова

На наведеним сједницама Одбора за жалбе грађана разматране су укупно 193 тачке дневног² реда, у оквиру којих је анализирано 138 жалби³ и извјештаја надлежних полицијских тијела на нивоу Босне и Херцеговине, 19 информација и обавјештења надлежних полицијских агенција, те 32 других тачака дневног реда.

Одјељак Б. Поступање по жалбама грађана

У извјештајном периоду Одбор за жалбе грађана запримио је 149⁴ жалбе које су се односиле на рад полицијских службеника у полицијским агенцијама на нивоу Босне и Херцеговине, и то:

- 124 жалбе поднесене су против полицијских службеника Граничне полиције БиХ,
- пет жалби поднесено је против полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА),

²Током 2023. године четири предмета враћена су на допуну извјештаја надлежним полицијским агенцијама, те су ови предмети најмање два пута разматрани на сједницама Одбора.

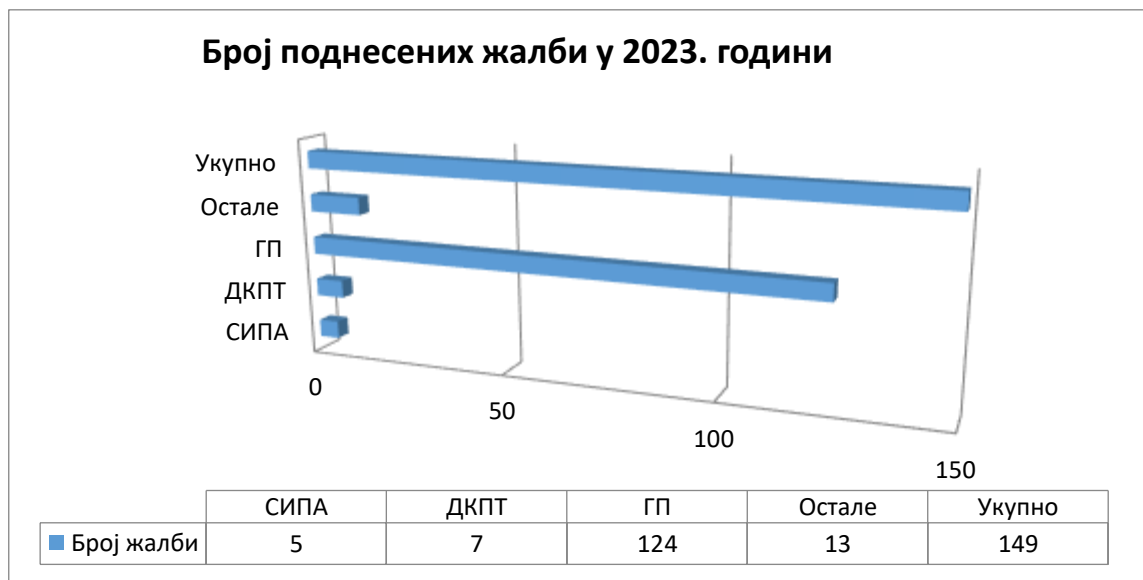
³ У склопу 138 жалби разматране су и 17 жалби које су запримљене током 2022. године.

⁴Што је у односу на 2022. годину повећање за 29 жалби.

- седам жалби поднесено је против полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ,
- 13 жалби поднесено је против полицијских службеника различитих полицијских тијела на нивоу ентитета и кантона, за које Одбор за жалбе грађана није био надлежан, те су грађанима пружене информације о томе којим институцијама треба да упуते своје жалбе.

Током 2023. године путем службене *e-mail* адресе Одбора за жалбе грађана запримљено је 48 пријава. На све упите и пријаве благовремено је одговорено, те су жалбе достављене надлежним институцијама на поступање. Такође, грађанима су, према потреби, достављене тражене информације.

ГРАФИКОН бр. 1

Од укупног броја запримљених жалби током 2023. године, Одбор за жалбе грађана је на сједницама разматрао 138 жалби.

Поступајући по жалбама и извјештајима надлежних полицијских тијела Босне и Херцеговине, Одбор за жалбе грађана **општим консензусом** је усвојио 35 закључака који су достављени надлежним полицијским тијелима. Такође, на захтјев грађана упућено је 11 обавјештења о резултатима истрага по жалбама, те једно мишљење.

Одјељак Ц. Жалбе на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ

Током 2023. године Одбор за жалбе грађана разматрао је 127 жалби на рад и поступање полицијских службеника Граничне полиције БиХ, заједно са извјештајима о обављеним прелиминарним провјерама, односно спроведеним интерним поступцима Граничне полиције БиХ.

Одбор за жалбе грађана једногласно је усвојио 124 извјештаја о извршеним прелиминарним провјерама и интерним истрагама Граничне полиције БиХ, при чему је 120 извјештаја прихваћено након првог разматрања, док су четири враћена на допуну у складу са смјерницама Одбора, и то:

- у предмету број: 05/2-50-17-106/23, по жалби фирме М.Ф. Т, Одбор за жалбе грађана на 25. сједници одгодио је изјашњење о Извјештају Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама број: 17-07-34-7-285/23 од 31. 01. 2023. У вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана затражио је допуну Извјештаја у дијелу под тачком и) на страни број 7, и то у смислу отклањања слjedeћих нејасноћа:
 - ко је лице које је приступило полицијском службенику и представило се као возач спорног ТМВ-а, јер с обзиром на дужину чекања на граничном прелазу, Одбор сматра да је идентитет особе већ утврђен,
 - да ли је утврђено на који начин је возач ТМВ-а прибавио потребан уговор о најму и зашто га није приложио раније, те на тај начин избјегао вишесатно чекање на граничном прелазу,
 - због чега није направљен посебан извјештај полицијских службеника о накнадном прилагању потребног уговора о најму с навођењем броја и датума уговора,
 - ко је "извјесни инспектор Саџин", и да ли је уобичајена комуникација с инспекторима Министарства комуникација и транспорта БиХ током 24 сата.
- у предмету број: 05/2-50-17-1310/23, по жалби грађанина Б.С., Одбор за жалбе грађана на 30. сједници одгодио је изјашњење о дијелу Извјештаја Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-4363/23 од 9. 6. 2023. који се односи на начин вршења КДЗ контроле. У вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана затражио је допуну Извјештаја на начин да се жалилац поново контактира и саслуша, како би се прикупиле све чињенице, с обзиром да је исказао спремност да сарађује са Граничном полицијом БиХ.
 - Одбор је посебно истакао примједбу на чињеницу да надзорне камере нису радиле у спорном тренутку вршења КДЗ контроле над жалиоцем, јер би се на основу снимка могле утврдити спорне чињенице у вези са начином селекције предмета и материја које су одузете, односно материја које су дозвољене да се пренесу у личном пртљагу.
 - У вези с тим Одбор сматра да треба утврдити да ли је истинит навод подносиоца жалбе да је полицијски службеник оцијенио да се прашкаста материја - вегета, тежине 0,5 кг, не може пренијети у личном пртљагу, а

да је пренос прашкасте материје - кафа, тежине 2 кг, дозвољен, и ако јесте, на основу чега је тако поступио.

- у предмету број: 05/2-50-17-1208/23, по жалби Д.Т., Одбор за жалбе грађана, на 34. сједници, одгодио је изјашњење о Извјештају Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-6556/23 од 23. 10. 2023. У вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана затражио је допуну Извјештаја на начин да се уз Извјештај приложи копије накнадно достављених дозвола на којима се налази печат, с циљем јачања доказне снаге службених забиљешки полицијских службеника Граничне полиције БиХ који су обављали граничну контролу.
- у предмету број: 05/2-50-17-2163/23, по жалби грађанина А.А., Одбор за жалбе грађана, на 35. сједници одгодио је изјашњење о Извјештају Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-9270/23 од 01. 12. 2023. У вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана затражио је допуну Извјештаја на начин да се узме изјава од подносиоца жалбе, те да се утврди да ли је службеник Управе за индиректно опорезивање БиХ евидентирао забрану преласка границе подносиоцу жалбе у вези с околностима наведеним у жалби и Извјештају Граничне полиције БиХ.

Одбор за жалбне грађана у извјештајном периоду није усвојио три извјештаја Граничне полиције БиХ, и то:

- у предмету број: 05/2-50-17-61/23, по анонимној пријави против полицијског службеника С.Х., Одбор за жалбе грађана, на 27. сједници, није прихватио Извјештај Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-607/23 од 14. 03. 2023. Одбор за жалбе грађана затражио је од Унутрашње контроле Граничне полиције БиХ да поново преиспита наводе из Извјештаја, изврши анализу расположивих доказа, те достави нови извјештај Одбору на околности изнесене у пријави, посебно с образложењем постојања или непостојања елемената кршења Етичког кодекса, те елемената дјела нарушавања угледа полицијског органа. Одбор за жалбе грађана посебно је сматрао спорним мишљење у Извјештају "Без довољно доказа", тим прије што су сви докази били лако доступни у електронским медијима, а како је то и наведено у Извјештају, у којем стоји да је "увидом у претраживач *googl* са подацима С. Х. утврђено да су наводи из анонимне пријаве/жалбе објављени у више електронских портала (Klix, N1; HMS)."
- у предмету број: 05/2-50-17-1208/23, по жалби грађанина М.М, Одбор за жалбе грађана, на 30. сједници, није усвојио Извјештај Граничне полиције БиХ о спроведеном интерном поступку, број: 17-07-34-7-4790/23 од 22. 06. 2023. Наиме, Одбор за жалбе грађана није био сагласан са мишљењем из Извјештаја, те је сматрао да је требало да стоји: "без довољно доказа". На основу приложених доказа може се закључити да се грађанин вратио са граничног прелаза на основу сугестије полицијског службеника, добровољно и без

принуде, те у том поступку полицијски службеник М.Ђ. није грађанину изрекао било какву врсту забране преласка границе Босне и Херцеговине;

- у предмету број: 05/2-50-17-1407/23, по жалби грађанина Е.Ј., Одбор за жалбе грађана, на 31. сједници, није усвојио Извјештај Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-5732/23 од 11. 07. 2023. У вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана сматрао је да је жалба грађанина оправдана, те није био сагласан са закључком из Извјештаја "без довољно доказа". Извјештај Граничне полиције БиХ у вези с предметном жалбом није у складу с важећим законским и подзаконским прописима. Наиме, Споразум о транзиту на којем се заснива Извјештај односи се искључиво на службена возила, не и на прелазак приватних возила преко државне границе без спровођења прописане граничне контроле и провјере. Одбор за жалбе грађана затражио је понављање истраге, те да се у контексту важећих прописа преиспита одговорност полицијских службеника на које се жалба односи.

Разматрајући жалбе и извјештаје о извршеним прелиминарним провјерама и интерним истрагама Граничне полиције БиХ, Одбор за жалбе грађана усвојио је и сљедеће закључке у вези с предметима, и то:

- у вези с предметом број: 05/2-50-17-61/23, Одбор за жалбе грађана усвојио је закључак којим је позвао директора Граничне полиције БиХ да предузме адекватне мјере, посебно у дијелу ограничења јавних иступа полицијског службеника С.Х., те у том правцу поступи по Закључку Одбора број: 05/2-50-15-453-3,4/21 од 22. 04. 2021, тачка III, а који је донесен по скоро идентичној пријави против именованог у вези с јавним иступом. Одбор је констатовао да већ трећи пут разматра пријаве на јавно дјеловање полицијског службеника С. Х., а које несумњиво нарушавају углед полицијског органа – Граничне полиције БиХ. Такође, цијенећи чињеницу да су у досадашњој пракси изрицане дисциплинске санкције за значајно мање преступе у погледу иступања полицијских службеника Граничне полиције БиХ у јавном простору, Одбор је затражио да се јавни иступи полицијског службеника С. Х., који наступа у име Граничне полиције БиХ, ограниче у смислу престанка коришћења јавног простора за личне и политичке обрачуне. Постојање сагласности директора Граничне полиције БиХ за иступање полицијског службеника С. Х. у јавности не ослобађа га од садржаја изнесених ставова, за које се може ван сваке сумње утврдити да штете угледу полицијског органа;⁵
- у вези с предметом број: 05/2-50-17-1209/23, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак којим се сугерише Граничној полицији БиХ да предузме оперативне активности с циљем утврђивања постојања индиција о понашању именованог полицијског службеника Граничне полиције БиХ које је супротно важећим прописима, односно индиција о понашању којим се нарушава углед полицијског органа;
- у вези с предметом број: 05/2-50-17-1310/23, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак којим сугерише Граничној полицији БиХ да, у сваком појединачном случају, од грађана пријавитеља настоје прибавити што више могућих контаката

⁵ Гранична полиција БиХ је, актом број: 17-07-34-7-607/23 од 13. 09. 2023, обавијестила Одбор да полицијски службеник С.Х., од тренутка достављања Закључка Одбора, није дао нити једну званичну изјаву за медије у име Граничне полиције БиХ.

У свим предметима у којима је, према извјештајима Граничне полиције БиХ, поднесен захтјев за спровођење дисциплинског поступка затражено је да Гранична полиција БиХ по окончању дисциплинских поступака против полицијских службеника о резултатима поступка извијести Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ. Према информацијама Граничне полиције БиХ, окончано је осам дисциплинских поступака, при чему су у пет поступака изречене дисциплинске санкције – новчане казне у трајању два до шест мјесеци, казнени бодови те обустављање унапређења у виши чин, односно дисциплинске мјере за лакшу повреду службене дужности, док у три поступка није утврђена одговорност полицијских службеника за дјела за која су се теретили.

У два предмета поднесен је захтјев за покретање дисциплинског поступка против одговорних полицијских службеника Граничне полиције БиХ, при чему је један полицијски службеник већ суспендован до окончања поступака.

Гранични прелази Босне и Херцеговине на којима су грађани током 2023. подносили жалбе на поступање полицијских службеника Граничне полиције БиХ су:

Гранични прелаз БиХ	Број жалби
МГП Аеродром Сарајево	9
МГП Аеродром Бања Лука	6
МГП Аеродром Тузла	8
МГП Градишка	3
МГП Изачић	7
МГП Велика Кладуша	3
МГП Брод	1
МГП Босански Шамац	3
МГП Орашје	4
МГП Шепак	1
МГП Вардиште	2
МГП Зупци	2
МГП Хум	2
МГП Увац	2
МГП Нови Град	3
ПГП Горица	1
МХП Металјка	1
МГП Брчко	1
ПГП Хацин поток	1
МГП Дољани	1
МГП Клобук	4
МГП Мањевац	1
МГП Козарска Дубица	1
МГП Свилај	1
ГП Каменско	1
МГП Црвени грм	1
МГП Бијача	5
МГП Каракај	2
МГП Неум	3

МГП Шћепан поље	1
МГП Присика	1
МГП Ораховље	1
МГП Рача	1

Међу жалбама, током извјештајног периода, њих 13 односило се на више граничних прелаза и Граничну полицију БиХ уопште, а биле су у вези са задржавањем и детаљним контролама возила и путника на граничним прелазима и граничном појасу.

Осталих 30 жалбе нису у вези с повредом службене дужности полицијских службеника у току рада, већ су углавном окарактерисане као жалбе које су производ личних сукоба између подносилаца жалбе и полицијских службеника.

Разлози за подношење жалби на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ

Разлози⁷ за подношење жалби могу се подијелити на сљедеће:

- 1. Непримјерена комуникација, злоупотреба положаја, дрско и непрофесионално понашање полицијских службеника (49 основа за подношење жалби)**

Одбор за жалбе грађана у више наврата скретао је пажњу Граничној полицији БиХ на обавезу поштовања кодекса понашања полицијских службеника, са посебним акцентом на опхођење и комуникацију са грађанима приликом контроле преласка границе. Приликом разматрања жалби констатовано је да је у већини случајева незадовољство грађана условљено непримјереном, сувишном комуникацијом полицијских службеника, те у неким случајевима дрским и непрофесионалним поступцима полицијских службеника.

Одбор за жалбе грађана увијек истиче став према којем Гранична полиција БиХ треба континуирано полицијским службеницима скретати пажњу на избјегавање непотребне и прекомјерне комуникације с грађанима, те на обавезу досљедног поштовања етичког кодекса и правила службе.

С тим у вези, Канцеларија за професионалне стандарде и унутрашњу контролу ГПБиХ дала је препоруку да се у вези с непотребном комуникацијом, беспотребним неспоразумом и неразумијевањем, на терен упути акт којим би се полицијским службеницима скренула пажња на опхођење са странкама и поштовање одредаба Етичког кодекса полицијских службеника Граничне полиције БиХ и Инструкције о правилима понашања и међусобним односима полицијских службеника Граничне полиције БиХ.

Такође, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак којим сматра оправданим препоруку Канцеларије за професионалне стандарде и унутрашњу контролу ГПБиХ да

⁷ У једној жалби истакнуто је више навода и основа по којима се жалба подноси.

руководиоци организационих јединица треба да упозоре полицијске службенике на обавезу прописног ношења службене униформе.

У погледу основаности навода у овим жалбама, након спроведених истрага, утврђена је основаност у седам предмета, те су поднесени приједлози за вођење дисциплинског поступка против одговорних полицијских службеника за тежу повреду службене дужности, док је у једном предмету полицијски службеник суспендован до окончања поступка.

2. Пријаве коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ (10 основа за подношење жалби)

Од 10 случајева пријаве коруптивног дјеловања, само у једном је доказана основаност навода из жалби, те су покренути дисциплински поступци за тежу повреду службене дужности, а потребне информације достављене су и Тужилаштву БиХ. У шест случајева пријаве коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ наводи нису могли бити ни потврђени нити одбачени, јер није било довољно доказа за то, док су три пријаве оцјењене као неосноване. У већини ових предмета коришћени су докази прикупљени са видео-надзора на предметним граничним прелазима, а што је у складу са сталним истицањем потребе Одбора за жалбе грађана ка успостављању функционалног система видео-надзора на свим граничним прелазима, како би се могућност коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ свела на најмању могућу мјеру.

3. Предуго задржавање на граничним прелазима, посебне контроле приликом преласка границе Босне и Херцеговине, те контроле у граничном појасу (56 основа за подношење жалбе)

Међу разматраним предметима у три случаја утврђена је основаност жалбе, у 14 случајева наводи из пријава нису могли бити ни потврђени нити одбачени, јер није било довољно доказа за то, док је у осталим предметима утврђено да за 39 навода у поступању полицијских службеника Граничне полиције БиХ нису утврђене неправилности ни повреде релевантних закона.

У вези с пријавама грађана које су се односиле на посебне граничне контроле и задржавања на граничним прелазима, Одбор за жалбе грађана утврдио је да су наводи из пријава тачни, али да су радње предузете у конкретним случајевима саставни дио процедура Граничне полиције БиХ и у складу су са законским прописима који су на снази у Босни и Херцеговини.

С друге стране, предуго задржавање на граничним прелазима условљено је објективним околностима, као што су непосједовање важећег "зеленог картона" и друге документације прописане законским и подзаконским актима у Босни и Херцеговини за прелазак границе, те појачана фреквенција путника на граничним прелазима.

Осим наведеног, као посебан проблем истакнут је недовољан број полицијских службеника који би могли благовремено извршавати све послове и радне задатке, а с чиме се Гранична полиција БиХ већ дуже вријеме суочава. Међутим, у извјештајном

периоду је, због повећане фреквенције путика, овај проблем посебно постао видљив. Наиме, недовољан број полицијских службеника, посебно на најфреквентнијим граничним прелазима, обавља послове граничне провјере путника, путничких моторних возила, аутобуса и терених моторних возила на улазу у Босну и Херцеговину и излазу из Босне и Херцеговине. Због учесталих жалби грађана да на граничним прелазима није отворен довољан број контролних линија, Гранична полиција БиХ дала је појашњење да, када се смањи интензитет промета терених моторних возила и аутобуса, полицијски службеници приступају отварању додатних контролних линија како би се период чекања на прелаз државне границе смањио.

Због учесталих жалби грађана да им је приликом граничне контроле усмено изречена забрана преласка државне границе пунтичког моторног возила, без издавања било каквог писаног акта, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак којим се тражи од Граничне полиције БиХ да достави детаљно појашњење правног основа за поступање приликом забране преласка државне границе одређеним путничким моторним возилима.

4. Остале жалбе (25 основа за подношење жалбе)

Остале жалбе односе се на питања нарушених међусобних личних односа између грађана и полицијских службеника Граничне полиције БиХ или се, пак, генерално односе на поступање полицијских службеника ван обављања службе на граничним прелазима Босне и Херцеговине.

Повећан је број жалби које се односе на насиље и пријетње, међу којима је за три утврђена основаност навода из жалбе, при чему су два полицијска службеника оглашена кривим за тежу повреду службене дужности, док је један полицијски службеник суспендован до окончања дисциплинског поступка.

И у овом извјештајном периоду биле су актуелне жалбе које су се односиле на неистицање заставе Босне и Херцеговине на граничним прелазима, односно пријаве оштећења застава или њихово погрешно истицање на јарболима. Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ усвојио је закључак којим је затражио од Граничне полиције БиХ да достави преглед стања застава, јарбола и сајли за подизање застава исказано појединчано за сваки гранични прелаз.

Посебно је затражена информација о томе да ли су заставе прописно истакнуте, да ли је потребно извршити замјену застава, односно поправку јарбола и сајли, те да ли је Гранична полиција БиХ подносила захтјеве за замјену и поправку Управи за индиректно опорезивање БиХ.

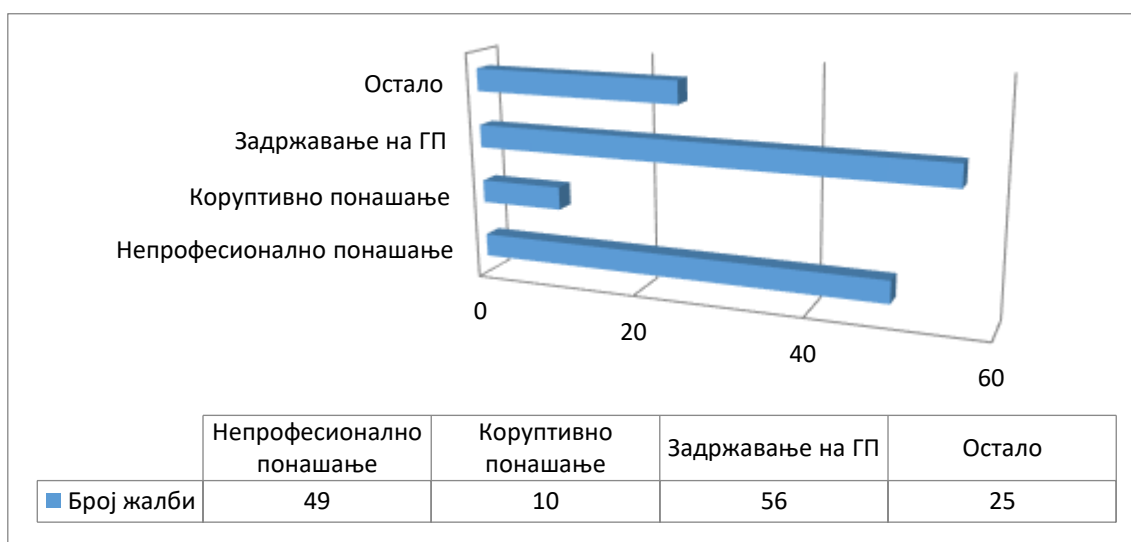
Гранична полиција БиХ је, актом број: 17-07-04-3-330-22/23 од 03. 10. 2023, доставила информацију у којој је истакнуто да је чланом 14. став (1) Закона о граничној контроли ("Службени гласник БиХ", бр. 53/09, 54/10 и 47/14) прописано да је Управа за индиректно опорезивање БиХ надлежна за послове изградње, доградње, реконструкције, управљања и одржавања објеката и инфраструктуре на граничним прелазима, а Правилником о стандардима и условима изграђености и опремљености

граничних прелаза ("Службени гласник БиХ", број: 90/17) прописано је да планирање, изградњу и опремање граничних прелаза спроводи надлежно тијело за управљање и одржавање граничних прелаза, односно Управа за индиректно опорезивање БиХ. Чланом 3. став (6) наведеног правилника прописано је да сви гранични прелази морају бити опремљени уредним, чистим и правилно истакнутим заствама Босне и Херцеговине.

Актуелно питање и даље је путовање малољетних лица без сагласности другог родитеља. Све жалбе оцијењене су као неосноване, јер су сва малољетна лица посједовала важеће путне исправе, путовала су у пратњи једног родитеља, те ни у једном случају орган надлежан за издавање путних исправа није запримио било какав захтјев, наредбу или рјешење другог надлежног органа о забрани путовања, или посебним условима путовања за малољетна лица због којих су жалбе поднесене. Свим подносиоцима жалби дате су потребне информације и појашњења у вези с предметним питањима од Граничне полиције БиХ.⁸

ГРАФИКОН бр. 2 (ГПБиХ)

Број жалби по разлозима подношења

⁸Члан 18. став (2) Закона о путним исправама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 1/99, 9/99, 10/01, 27/00, 32/00, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 и 60/13):

"За малољетна, односно пословно неспособна лица, захтјев за издавање путних исправа подноси један од родитеља уз сагласност другог родитеља, односно други законски заступник";

Члан 8. став (2) Закона о путним исправама:

"Носилац путне исправе држављанин БиХ, млађи од 14 година, односно пословно неспособна лица могу путовати у иностранство у пратњи једног или оба родитеља или законског заступника, односно старатеља, односно мора да има сагласност оба родитеља или законског заступника, односно старатеља, овјерену код надлежног органа, ако путује у пратњи другог лица."

Одјељак Д. Жалбе на рад полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА)

Током 2023. године Одбор за жалбе грађана разматрао је пет жалби поднесених на рад и поступање полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту.

Одбор за жалбе грађана усвојио је пет извјештаја о спроведеној интерној истрази Државне агенције за истраге и заштиту, при чему су четири извјештаја прихваћена након првог разматрања, док је један враћена на допуну у складу са смјерницама Одбора.

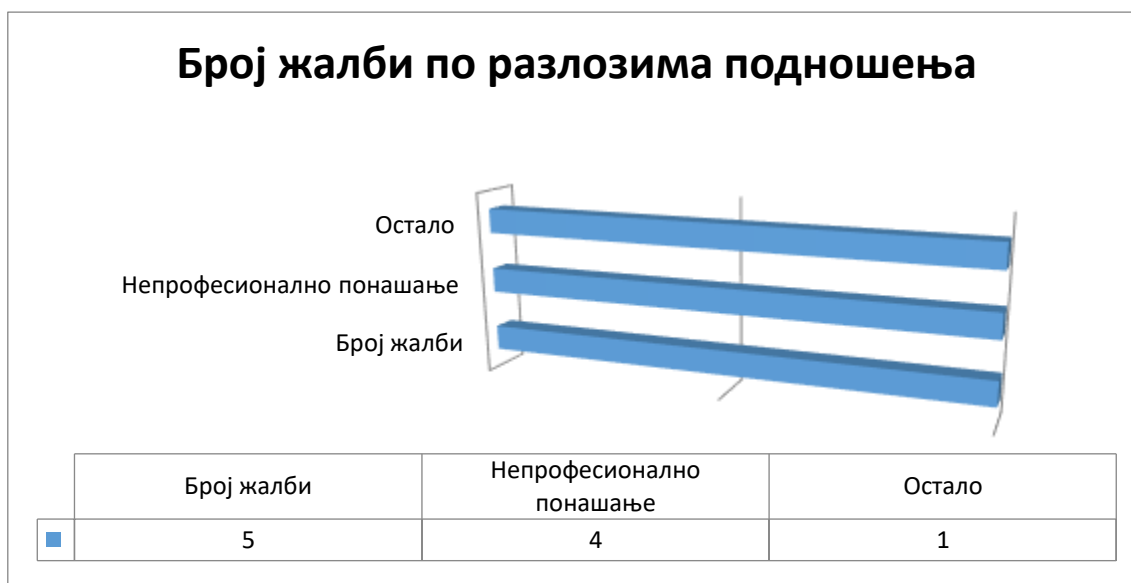
Наиме, у предмету број: 05/2-50-17-541/23, Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ одгодио је изјашњење о Обавјештењу Државне агенције за истраге и заштиту о спроведеном интерном поступку, број: 16-08-34-3-1718-4/23 од 19. 05. 2023.

У вези са овим предметом Одбор за жалбе грађана затражио је да Државна агенција за истраге и заштиту достави детаљнији извјештај са јасним навођењем чињеница на основу којих би се недвосмислено могло утврдити на шта се жалба односи, те на којим се доказима заснива закључак о неоснованости жалбе.

Након анализе свих жалби које су разматране током 2023, Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ закључио је да у поступању полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту и надлежних органа нису утврђене неправилности нити повреде релевантних закона.

Разлози за подношење жалби против полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту углавном су се односили на непрофесионално понашање и злоупотребу службеног положаја полицијских службеника или су, пак, резултат личних сукоба између грађанина и полицијског службеника.

ГРАФИКОН бр. 3 (СИПА)

Одјељак Е. Жалбе на рад полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ (ДКПТ)

У извјештајном периоду Одбор за жалбе грађана разматрао је шест жалби поднесених на поступке полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, од који су се три односиле на поступање истог полицијског службеника.

Одбор за жалбе грађана усвојио је три извјештаја о спроведеној интерној истрази Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ.

Разматрајући жалбе број: 05/2-50-17-1500/22, број: 05/2-50-17-316/23 и број: 05/2-50-17-482/23, Одбор за жалбе грађана одгодио је изјашњење о Извјештају Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ о спроведеном интерном поступку.

Како је у овим предметима утврђено да је било кршења службене дужности у поступању полицијског службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, а што је и констатовано у извјештајима, те да је против полицијског службеника Д. К. упућен приједлог за покретање дисциплинског поступка, Одбор за жалбе грађана обавезао је Дирекцију за координацију полицијских тијела БиХ да га, по окончању поступка, обавијести о његовом исходу.

Такође, цијенећи чињеницу да су до сада поднесене четири жалбе⁹ против полицијског службеника Д.К., са истим или сличним основом подношења, те да је у свим жалбама истакнуто да се Д. К. представљао као високопозиционирани полицијски службеник Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, Одбор за жалбе грађана изнио је став да руководство ове полицијске агенције треба да предузме неопходне мјере с циљем заштите угледа и дигнитета Дирекције.

Не прејудуцирајући мјере које ће руководство предузети, Одбор за жалбе грађана истакао је став да су испуњени услови за примјену члана 112. Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 35/09 и 7/12).

С циљем заштите интегритета рада полицијских агенција и спречавања потенцијалних негативних посљедица које би могле настати поступањем појединих полицијских службеника, Одбор за жалбе грађана захтијевао је од руководства Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ да о предузетим мјерама достави информацију.

У вези са овим предметима, Одбор за жалбе грађана затражио је да Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ достави све информације од Тужилаштва БиХ и Тужилаштва Кантона Сарајево о исходу истрага по предметном питању, а које јој буду доступне.

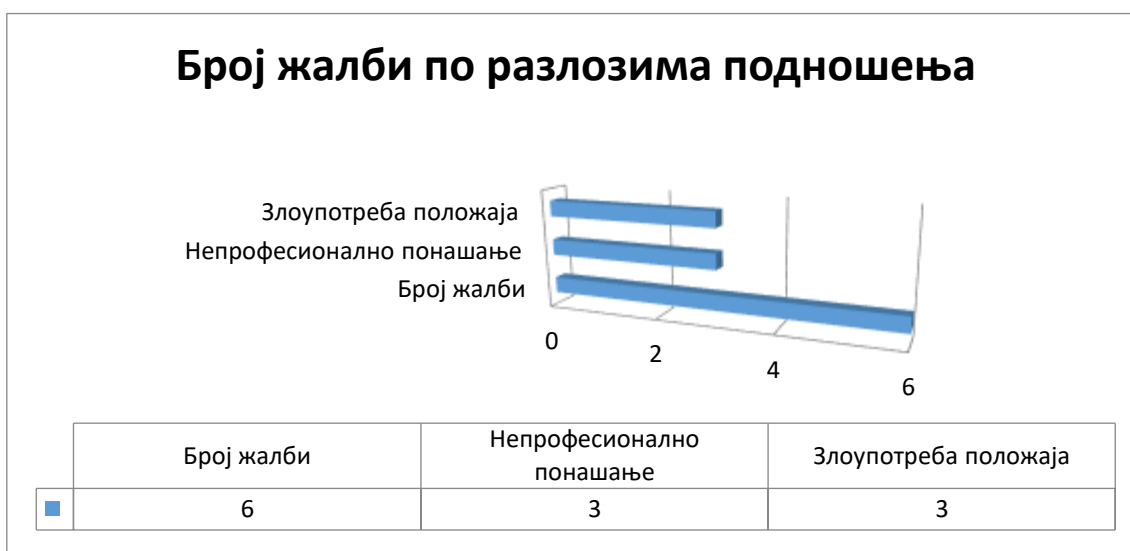
⁹ Међу овим жалбама треба имати у виду и жалбу грађанина Д.М., број 05/2-50-17-530/22, достављена актом ДКПТ-а број: 20-02-07-4-673-8/22

Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ доставила је информацију број: 20-02-07-4-402-15/23, а у вези са Закључком Одбора, у којој је истакнуто да је полицијски службеник Д.К. суспендован до окончања дисциплинских поступака.

За остале предмете Одбор за жалбе грађана закључио је да у поступању полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ и надлежних органа нису утврђене неправилности нити повреде релевантних закона.

Разлози за подношење жалби углавном се односе на непримјерено и непрофесионално понашање полицијских службеника, те на непримјерену комуникацију с грађанима.

ГРАФИКОН бр. 4 (ДКПТ)

Одјељак Ф. Остале активности Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана је, у складу са Планом рада за 2023. годину, реализовао двије посјете, и то:

Посјета	Датум посјете
Граничној полицији БиХ	23. 05. 2023.
Јединици Граничне полиције БиХ Аеродром Сарајево	12. 12. 2023.

Чланови Одбора јендогласно су истакли потребу да се Граничној полицији БиХ пружи подршка у правцу унапређења професионалних стандарда, унапређењу систематизације радних мјеста у складу с потребама модерног уређења Граничне полиције БиХ, те повећање капацитета и опремљености Граничне полиције БиХ. Посебно је уочена потреба у погледу кадровског попуњавања, имајући у виду новонасталу околност у вези с уласком Републике Хрватске у Шенгенску зону, што ће имати за посљедицу повећање притиска на Граничну полицију БиХ у вршењу граничне контроле. Све наведено утицало би на превенирање појава које је Одбор уочио и указивао на њих током поступања по жалбама грађана.

Због већег броја притужби грађана које су се односиле на дужину чекања на Међународном граничном прелазу Аеродром Сарајево, Одбор за жалбе грађана одржао је састанак с руководством Јединице Граничне полиције БиХ Аеродром Сарајево, како би се сагледали узроци незадовољства грађана.

Током састанка утврђено је да Јединици недостаје довољан број полицијских службеника, те да послове обављају максималним ангажманом распоређеног броја полицијских службеника. Посебно је истакнуто да полицијске службенике додатно оптерећује и обавеза вршења КДЗ контроле на самом аеродрому, што је јединствен примјер у Европи да су ови послови у надлежности Граничне полиције БиХ, а не аеродромског оператера. Рјешењем овог питања у значајној мјери би се повећао број полицијских службеника који би могли вршити пасошке контроле.

Такође, евидентирана је и чињеница да је на Аеродрому Сарајево вишеструку повећан број путника, а да то повећање није до сада пратило и повећање броја полицијских службеника.

Сарадња чланова Одбора за жалбе грађана и полицијских агенција Босне и Херцеговине је изузетно добра. Овом приликом потребно је нагласити и похвалити стручан, темељан и изузетно професионалан рад и понашање службеника који рјешавају представке грађана у Граничној полицији БиХ, Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ, те Државној агенцији за истраге и заштиту, као и представника полицијских агенција који присуствују сједницама Одбора.

Коректан и професионалан однос Одбора према агенцијама и обрнуто даје пуни допринос разумијевању одређених појава, а на које је Одбор према закону обавезан промтно реаговати како би се стандарди у поступању полицијских службеника

подигли на виши ниво, с једне стране, а с друге стране, заштитили грађани од сваке врсте непримјереног понашања полицијских службеника.

Одбор за жалбе грађана посебно наглашава ангажман полицијских службеника у јединицама унутрашње контроле, те потребу да се капацитети ових организационих јединица јачају, како кадровски тако и технички.

Узимајући у обзир све спроведене активности Одбора за жалбе грађана, може се закључити да је Одбор све обавезе и активности предвиђене Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре у БиХ, Пословником Одбора за жалбе грађана и Планом рада за 2023. годину испунио у потпуности, односно у дијелу у којем за реализацију појединих активности нису била потребна додатна новчана средства.

Сходно наведеном, Одбор за жалбе грађана, уз Извјештај о раду за 2023. годину, предлаже Парламентарној скупштини БиХ да усвоји и сљедеће закључке:

1. Позивају се Министарство безбједности БиХ, Гранична полиција БиХ и Министарство комуникација и транспорта БиХ да отпочну процес преноса надлежности и обавезе вршења КДЗ контроле на аеродромима у Босни и Херцеговини на управитеље аеродрома у складу с европском праксом;
2. Обавезују се надлежна министарства и институције Босне и Херцеговине да приступе реализацији закључака из Извјештаја о раду Одбора за жалбе грађана за 2022. годину, које је Парламентарна скупштина БиХ усвојила и доставила на надлежно поступање.

**Предсједник
Одбора за жалбе грађана
Парламентарне скупштине БиХ
Борис Буха**

Прилози:

- Табеларни приказ одржаних сједница и присуства чланова Одбора у 2023. години

Прилог 1:

- Табеларни приказ одржаних сједница и присуства чланова Одбора у 2023. години

Број и датум одржавања сједнице	Борис Буха	Вјекослав Вуковић	Семир Шут	Хана Кораћ	Мерима Шендеровић	Мирослав Јањић	Тихомир Маринчић
24. сједница 12. 1. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
25. сједница 23. 2. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
26. сједница 28. 3. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
27. сједница 25. 4. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
28. сједница 23. 5. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
29. сједница 26. 6. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
30. сједница 6. 7. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
31. сједница 28. 8. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
32. сједница 19. 9. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
33. сједница 23. 10. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
34. сједница 23. 11. 2023.	+	+	+	+	+	+	+
35. сједница 12.12.2023.	+	+	+	+	+	+	+
Укупно	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12
Постотак (%)	100	100	100	100	100	100	100